

6800

مفاخر دینی آران

(شرح حال عالمان، مبلغان و طلاب شهید)

تألیف:

حبیب الله سلمانى آرانى

سرشناسه: سلمانی آرانی، حبیب‌الله، ۱۳۳۱ -
عنوان و نام پدیدآور: مفاخر دینی آران (شرح حال عالمان، مبلغان، و طلاب شهید)/ تألیف حبیب‌الله سلمانی آرانی.
مشخصات نشر: تهران: سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۳۷۶ ص.؛ ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲-۵۷۶-۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: مجتهدان و علما -- ایران -- آران و بیدگل

موضوع: Ulama -- Iran -- Aran va Bidgol

موضوع: شهیدان -- ایران -- آران و بیدگل

Martyrs -- Iran -- Aran va Bidgol

موضوع: طلاب -- ایران -- آران و بیدگل

Islamic seminarians -- Iran -- Aran va Bidgol

شناسه افزوده: سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷/۸م ۷۲/۲ BP۵۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۲۴۴۰۸

شرکت چاپ و انتشارات اسوه

مفاخر دینی آران

(شرح حال عالمان، مبلغان و طلاب شهید)

تألیف: حبیب‌الله سلمانی آرانی

ناشر: انتشارات اسوه

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم (۱۴-۱۱۱۲۲۱۱-۳۶۶۴-۰۲۵)

نوبت چاپ: اول

سال نشر: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

بهاء: ۳۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۴۲-۵۷۶-۸

فروشگاه و نمایشگاه دائمی تهران: خیابان انقلاب، ابتدای پل کالج، روبروی خیابان خارک، پلاک ۷۸۷

تلفن: ۶۶۴۱۸۰۹۹ و ۶۶۴۱۷۴۷۷ فاکس: ۶۶۴۱۸۰۲۲

فروشگاه شماره (۲) قم: خیابان ارم، مقابل پاساژ قدس تلفن: ۳۷۷۴۱۲۸۲ فاکس: ۳۷۷۳۷۶۶۰

فروشگاه شماره (۳) قم: بلوار معلم - مجتمع ناشران - پلاک ۳۰ تلفن: ۳۷۸۴۱۷۲۱-۲۳

www.Osvehpublishing.com www.Osveh.ir

فهرست

مقدمه ۹

بخش اول: عالمان و مراجع دینی

قاضی محمد آرانی	۲۱
ملاً ابوالحسن آرانی	۲۱
ملاً محمدرضا آرانی	۲۲
ملاً محمدرضا آرانی	۲۲
ملاً محمدعلی آرانی	۲۳
محمد کریم آرانی	۲۳
ملاً ابوطالب آرانی	۲۳
ابوالقاسم بن حاج ملا عبدالرحیم آرانی کاشانی	۲۸
شیخ عبدالله آرانی	۲۸
ملاً محمدعلی (ملاً علی) آرانی	۲۹
ملاً غلامرضا آرانی	۵۸
حاج ملاً عبدالهادی آرانی	۸۸
ملا محمد مهدی آرانی	۸۸
ملاً محمدحسین آرانی	۹۲
ملاً محمدباقر آرانی	۹۴

۹۵	ملّا احمد امام جمعه آرانی
۹۵	آقا ملّا محمد حسین آرانی
۹۶	ملّا شیخ محمد آرانی
۹۷	ملّا محمد علی دربندی آرانی
۹۸	جلال الدّین نورالوری آرانی
۹۸	ملّا محمد باقر آرانی
۹۹	میرزا محمد علی نورالوری آرانی
۱۰۰	ملّا محمد علی عاملی آرانی
۱۲۴	ملّا محمود امام جمعه آرانی
۱۲۵	میرزا صدر الدّین آرانی
۱۲۶	ملّا محمد حسین آرانی
۱۲۷	ملّا محمد جعفر بحرینی آرانی
۱۳۷	آقا میرزا احمد عاملی آرانی
۱۵۶	آقا حسین دربندی آرانی
۱۷۸	حاج شیخ آقا علی تشکری
۱۸۵	حاج شیخ محمد حسن متوسّل آرانی
۲۰۰	حاج شیخ جعفر صحافی آرانی

بخش دوم: مبلّغان، واعظان، خطبا و امامان جماعت

۲۰۷	محمد حسین آرانی
۲۰۷	آخوند ملّا علی اکبر
۲۰۸	ملّا محمد مؤمن آرانی
۲۰۸	ملّا محمد آرانی (روح الامین)
۲۱۰	ملّا محمد رضا (افتخار العلماء)
۲۱۰	ملّا محمد حسن داعی آرانی
۲۱۵	ملّا رمضانعلی صحافی آرانی
۲۱۶	ملّا حسن نوری
۲۱۷	آقا شیخ محمد حسن صدر

۲۱۷.....	ملاً حبیب اللہ بحرینی
۲۱۷.....	ناظم الشریعہ
۲۱۸.....	آقا علی بحر العلوم دربندی
۲۱۸.....	آقا علی مدیر دربندی
۲۱۹.....	حاج آقا محمد متوکل آرائی
۲۲۴.....	شیخ حسن قباہی آرائی
۲۲۶.....	شیخ علی اکبر واعظ نیا
۲۲۹.....	آقا سید رضا سیدیان آرائی
۲۳۲.....	شیخ عزیز اللہ شکوری آرائی
۲۴۳.....	شیخ حسین غیرتی آرائی
۲۴۵.....	شیخ نعمت اللہ گل آرائی
۲۴۸.....	شیخ احمد علی آقائیان آرائی
۲۵۰.....	شیخ صادق شیدائیان آرائی
۲۵۸.....	حسین سعدی آرائی
۲۶۱.....	شیخ علی محمد نیکبخت آرائی
۲۶۴.....	شیخ فخر اللہ فخر الدین آرائی
۲۶۷.....	حجة الاسلام والمسلمین شیخ احد خزیم آبادی آرائی
۲۷۶.....	ابوالشہید حجت الاسلام والمسلمین شیخ سلیمان اقبالی آرائی
۲۸۱.....	ابوالشہید حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ حبیب اللہ قاسمی راد
۲۸۷.....	حجة الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد ہلال ارشدی آرائی
۲۹۰.....	حجت الاسلام والمسلمین حاج شیخ محمد ناصریان آرائی
۲۹۶.....	حجة الاسلام حاج شیخ عباس یوسفیان آرائی

خادمان قرآنی و فرهنگی

۳۰۲.....	الف: آقا یان
۳۰۲.....	حبیب اللہ آبانی
۳۰۳.....	حاج حبیب اللہ مرادپور
۳۰۳.....	حسن بیابانی

۳۰۴	حسن مشرقی
۳۰۴	حسین نیکوفرد
۳۰۴	رحمت الله خوش چشم
۳۰۴	سلطان علی داستار
۳۰۵	علی اکبر اربابه (یوسفیان)
۳۰۵	علی اصغر عسگریور
۳۰۵	علی محمد صادقی آرائی
۳۰۵	آقا محمد خوش چشم
۳۰۶	میرزا محمد حسین شایان
۳۰۶	نعمت الله طاهری آرائی
۳۰۶	استاد نصرالله حلاج
۳۰۶	نظام الدین فقیهی (شیخ الاسلام کوچک)
۳۰۸	حاج محمد علی اخباری
۳۱۱	شیخ علی محمد متحیر آرائی
۳۱۵	عباس مؤذن پور آرائی
۳۱۹	ب: بانوان
۳۱۹	آغا بیگم (همسر ملا محمد قطب)
۳۱۹	ملا آمنه
۳۱۹	ام کلثوم (فاطمه نساء) آبانی
۳۱۹	بلقیس (خلیفه)
۳۱۹	بمانی ذاکری
۳۱۹	بمانی مسجدی
۳۱۹	بیگم اسلمی
۳۲۰	خانم (یوسفیان)
۳۲۰	سیده خانم تاج
۳۲۰	ملا جان جان
۳۲۰	ملا خانم جونی
۳۲۰	خانم علی
۳۲۰	خاتون چیت ساز

۳۲۱.....	خاتون خانم
۳۲۱.....	خاتون جان عباس زاده
۳۲۱.....	خاتون جان فائضی
۳۲۱.....	خاورخانم عطایی
۳۲۱.....	راضیه متوسل
۳۲۱.....	راضیه ناصریان
۳۲۲.....	ربابه خانم
۳۲۲.....	خانم ربابه (دختر ملا محمد جعفر)
۳۲۲.....	رضوان ابصری
۳۲۲.....	رضوان شقایبی
۳۲۲.....	زهره سلیمیان
۳۲۳.....	زهره صفایی
۳۲۳.....	خانم کلثوم جان دهقانی
۳۲۳.....	سکینه ایزدی
۳۲۳.....	سکینه خاتون سلمانی
۳۲۳.....	شهربانو عسگریور معروف به ننه دُسی
۳۲۳.....	حاجیه خانم طلعت متوسل
۳۲۴.....	طیبة النساء بیضایی
۳۲۴.....	ماجون عروسه
۳۲۴.....	فاطمه مسجدی
۳۲۴.....	ملا فاطمه
۳۲۴.....	فاطمه سلطان بیضایی
۳۲۵.....	فاطمه سلطان قاسمی
۳۲۵.....	فاطمه سلطان معینی
۳۲۵.....	فاطمه صغری عباسی
۳۲۵.....	گوهر شرف النساء
۳۲۵.....	حاجیه لعیا خانم دربندی
۳۲۵.....	مرضیه سلطان
۳۲۶.....	مرضیه کمال آرانی

۳۲۶	 ملّا معصومه
۳۲۶	 سیّدہ منوّر و خواہرش
۳۲۶	 منوّر خانم (دختر ملّا محمد جعفر)
۳۲۶	 حاجیہ منیرہ خانم یوسفیان
۳۲۷	 نرگس خاتون
۳۲۷	 ملّا ہاجر
۳۲۷	 ہاجر داروغہ
۳۲۷	 عذرا خانم بنت حاج مہدی متشکر آرائی
۳۲۷	 حاجیہ خانم جنت متشکر آرائی

بخش سوم: طلاب شہید

۳۳۱	 طلبہ شہید علی محمد عبداللہی آرائی
۳۳۶	 طلبہ شہید نعمت اللہ حاج جمالی آرائی
۳۳۹	 طلبہ شہید اصغر مدّبر نژاد
۳۴۱	 طلبہ و پاسدار شہید احمد خزّمی آرائی
۳۴۳	 طلبہ شہید عباس علی الماسی مقدّم
۳۴۷	 طلبہ شہید اصغر پیردھقان (احمدی نژاد)
۳۴۹	 طلبہ شہید رضا دهنویان آرائی
۳۵۲	 طلبہ شہید ابوالفضل صبوری آرائی
۳۵۵	 طلبہ شہید ابوالفضل عباسی
۳۵۸	 طلبہ شہید سردار حاج شیخ جواد قاسم پور آرائی
۳۶۶	 طلبہ شہید علی اکبر کاسنی فروش (بشارتی)
۳۶۹	 طلبہ شہید علیرضا الماسی مقدّم
۳۷۲	 طلبہ شہید ابوالفضل رحیم
۳۷۵	 طلبہ شہید مہدی گوہری

مقدمه

تفکر دینی که پدیدآورنده تاریخ معرفت دینی است جریان بالندگی و تعالی انسانهای دین مدار بر صراط مستقیم را هموارتر ساخته است و ای بسا که در منشور دینی، فلسفه زندگی شکوه شکوفایی ارزش های انسانی و شکل گیری آرمان های مکتبی، تبلور و تجلی می یابد.

با نگاهی به رسالت تاریخی همه پیامبران و راهبران الهی در ادیان توحیدی می توان دریافت که کرامت و منزلت انسان ها و سعادت مندی و جاودانگی او یک اصل بنیادین است و البته این مهم در آموزه های دینی اسلام جایگاهی برتر و برجسته دارد. بی تردید جوامع بشری هیچگاه بی نیاز از راهنما و هادی نبوده و نیستند و سبک زندگی آنها بر اساس تفکر و اندیشه ها و باور مندی های ایدئولوژی و جهان بینی شان شکل می گیرد.

سیره نبوی و اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام، کامل ترین نماد سبک زندگی اسلامی و انسانی را عرضه کرده و پیروان این مکتب نورانی که برآمده از آیات قرآن کریم بر مدار «دین باوری» مسیر زندگی خود را مشخص و معین

می‌کنند.

در استمرار حرکت انبیا و پیامبران الهی علیهم‌السلام، عالمان و فقیهان، پرچمدار این نهضت مقدّس بوده‌اند و در قرون بعد از غیبت میراث بانی از شریعت و طریقت را بر عهده داشته و در این رهگذر فراز و فرودهای تلخ و شیرینی را سپری کرده‌اند. حوزه فرهنگی و تمدن منطقه کویر مرکزی ایران یکی از خاستگاه‌های بزرگ شریعت و دین پروری است که به واسطه حضور مهاجران علوی و سادات و امامزادگان لازم التکریم و نیز با مجاهدت عالمان بزرگ «اندیشه ورزی» و «اخلاق مداری» تعالی فرهنگ و تمدن را در این سرزمین سبب ساز شده است و شکوفایی فضای معنوی و خلوص دینی مردم آن سامان به واسطه انفاس قدسی این ذراری شریف و ارواح ملکوتی و افکار سترگ آن اولیاء صاحب کرامت و وارسته سیرت شکل پذیرفته است. چه بسیار نام آورانی بودند که در گمنامی و بی نامی با نیت خالصانه، سلک تحقیق و تدقیق در علوم الهی را در پیش گرفته و باریاضت‌های شرعی، عالمانه و زاهدانه در قالب مکتوبات قلمی، مکاشفات علمی و دریافت‌های معرفتی خود را در احیاء و بسط معارف پراچ دینی به یادگار گذاشته‌اند.

علمای مجاهد و مبرز «محققان آرانی» ملا محمد علی (ملا علی آرانی)، ملا غلامرضا آرانی و ملا محمد علی عاملی آرانی نمونه‌هایی از آن رجال الهی هستند که کویر منزلگاه آنان بود. در عین حال بزرگترین مراکز علمی و حوزوی روزگار محل نشرو نمو علمی آنان شد.

مهاجرت به حوزه‌های علمیه نجف، قم و تلمذ نزد استوانه‌های بزرگ علمی، مطالعات و تتبّعات ارزشمند فقهی و اصولی و منشورات و مکتوبات

قلمی، پرورش شاگردانی شایسته و باقیات و صالحات فراوانی که از این ستارگان پرفروغ علم و دانش برجای مانده ضرورت پاسداشت نام و یاد و احیاء آثار آنان را ایجاب می نمود که علی رغم تأخیر در این اقدام شایسته، دانشگاه علوم قرآن و معارف سازمان اوقاف و امور خیریه کشور بر آن شد تا بر غبارزدایی از چهره‌های مفخّم و برجسته و گمنام و معرفی جلوه‌های شاخص آنان اهتمام ورزد.

در این رهگذر همراهی و همگامی تعدادی از دستگاه‌ها و مراکز علمی و فرهنگی دیگر، موجب شد تا در این راه گام‌های مؤثری برداشته شود که با قدردانی از حمایت‌های بی دریغشان دستان فرهنگ‌بانان و اندیشمندان به ویژه کارشناسان حوزه علوم دینی را در بازخوانی، بازشناسی و بازآفرینی گنجینه‌های مکتوب خطی این گونه شخصیت‌های ارزشمند به گرمی می‌فشاریم.

خدای بزرگ را شاکریم به بهانه برپایی کنگره ملی محققان آرانی کتاب حاضر را که در شرح حال مفاخر دینی آران است و توسط پژوهشگرارجمند جناب حجت الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ حبیب الله سلمانی آرانی تألیف شده منتشر کنیم. امید است با تداوم این اقدامات پژوهشی و فرهنگی، میراث ارزشمند گذشتگان بیش از پیش مورد توجه واقع گردد و با معرفی الگوهای علمی و عملی در حوزه دینی، سبک زندگی اسلامی در جامعه نهادینه شود.

احمد عابدی

دبیر علمی کنگره ملی محققان آرانی

... من مقیّد در هر منطقه ای روی نام
پرافتخار و مفاخر و چهره های علمی و فرهنگی
آن شهر تکیه کنم ...

مقام معظم رهبری
در اجتماع بزرگ مردم کاشان و آران و بیدگل
۱۳۸۰/۸/۲۰